

Euskal Botere Judiziala irudikatzen

Uda Ikastaro honetan, alor honetako egungo gabezien eta aukeren inguruan hausnartuko da.

Ira. 15 2025

Kod. D17-25

Mod.:

Aurrez aurrekoa

Edizioa

2025

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Ira. 15 2025

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Euskara Gaztelera

Balio akademikoa

10 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Jardunaldi hauetan Euskal Herrian berezko botere judiziala izateko aukerak aztertu nahi dira. Horretarako, lehenik eta behin, begirada historiko bat eskainiko da, foruen deuseztapenaren aurretiko egoera aztertuz, Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan, eta baita Nafarroan eta Ipar Euskal Herrian ere. Gainera, eredu deszentralizatu konparatuak aztertuko dira Europan zein mundu anglofonoan, eta baita koofizialtasunari emaniko irtenbideak ere. Azkenik, eta mahai-inguru bidez, Euskal Herriaren etorkizunaren aukeren inguruan egingo da gogoeta.

Helburuak

Euskal Herrirako status juridiko berri posible batean, botere judizialaren antolaketaren inguruan gogoeta egitea da.

Antolakuntza

Lankidetzak

Programa

2025-09-15

09:15 - 09:30	Erregistroa / Registro
09:30 - 10:30	“Euskal botere jurisdikzionalaren hastapenak. Foru-sistema historikoa / Principios del poder jurisdiccional vasco. El sistema histórico foral” Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa / Araba, Bizkaia y Gipuzkoa Emilio Olabarria Eusko Jaurlaritza / Gobierno Vasco Nafarroako Erreinua / Reino de Navarra Roldán Jimeno Aranguren Universidad de Navarra
10:30 - 11:00	Atsedena / Pausa café
11:00 - 13:00	“Botere judiziala eta jurisdikzio konstituzionala Estatu konposatueta. Eredu baten bila / El poder judicial y la jurisdicción constitucional en los Estados compuestos. En busca de un modelo” Justizia Estatu federaletan: Eskozia, Alemania, Suiza, Kanada... / La Justicia en los Estados federales: Escocia, Alemania, Suiza, Canadá... Elisenda Casanas Adam Universitat d'Edimburg - Directora associada del Edinburgh Centre for Constitutional Law Hizkuntzen trataera estatu konposatueta botere judizialean / El tratamiento de las lenguas en la Justicia de estados compuestos Mireia Grau Creus Universitat Autònoma de Barcelona Justizia Estatu autonomikoan: mugak eta aukerak / La Justicia en el Estado autonómico: límites y posibilidades Joan Ridao Martín Universitat Autònoma de Barcelona Jurisdikzio Konstituzionala Espainiako Estatuan. Balantzea / Jurisdicción Constitucional en el Estado español. Balance Xabier Arzoz Santisteban UPV/EHU
15:30 - 17:00	Mahai ingurua: “Botere judiziala Euskal Herrian. Egungo egoeraren diagnostikoa: Gaurko erronkak eta biharko proposamenak / El poder judicial en el País Vasco. Diagnóstico de la situación actual: Retos para hoy y propuestas para mañana “ Urko Aiertza Azurtza (Moderatzailea) Rafael Sainz de Rozas Bedialauneta UPV/EHU Nekane San Miguel Audiencia Provincial de Vizcaya Iñigo Urrutia Libarona UPV/EHU

Zuzendaritza

Iñigo Urrutia Libarona

TMeLab

Iñigo Urrutia Libarona es Doctor en Derecho por la Universidad del País Vasco (2004), con una tesis galardonada con el Premio Extraordinario de Doctorado. Se licenció en Derecho en la Universidad de Deusto (1989) y obtuvo un Máster en Derecho Público en 1994. Es profesor Pleno de Derecho Administrativo en la Universidad del País Vasco y desde 2017 ejerce como Defensor Universitario (Aldezle) de la UPV/EHU. Su labor académica y profesional se ha centrado en los derechos fundamentales, el Derecho Administrativo, el régimen jurídico de las lenguas, la legalidad de la actuación administrativa y el control de la discrecionalidad. Autor de más de cien trabajos de investigación, ha abordado temas como la biotecnología, el derecho ambiental y el mercado de servicios en la UE. Ha participado como ponente en once congresos internacionales y ha sido invitado por prestigiosas universidades e institutos de investigación en Europa y América del Norte. En 2018, fue designado por el Parlamento Vasco como uno de los cinco expertos encargados de redactar el anteproyecto del nuevo Estatuto político de Euskadi.

Mario Zubiaga Garate

UPV/EHU, Irakasle agregatua

Irakasleak

Urko Aiartza Azurtza

TMelab

Urko Aiartza Azurtza Telesforo Monzón (TM eLab) ideia-laborategitako zuzendaria da bai eta Olaso Dorrea Fundaziokoa. Madrilén senatari izan zen (2011-2015) eta Senatuko Justizia, Kanpo Arazoetako, Iberoamerikako eta Batzorde Iraunkorreko bozeramaile izan zen. 2017az geroztik, Europako Bakearen Institutuko (EIP) aholkulari seniorra da Bruselan, baita nazioarteko hainbat erakundetako kontseilaria ere. Zuzenbidean lizentziatua da Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV/EHU), eta Conflictology masterra du Universitat Oberta de Catalunya-n (UOC). Gaur egun, Gipuzkoako Abokatuen Elkargoko kidea da, eta abokatu-bulegoa du Donostian.

Xabier Arzoz Santisteban

Administrazio-zuzenbideko katedraduna da UNEDen 2020z geroztik. Halaber, Integration through EU Fundamental Rights Jean Monnet katedraren titularra (2022-2024). Konstituzio Auzitegiaren letratu ohia (2011-2020) eta Espainiako Herri-Defendatzaileak Elizaren barruko abusu sexuarekiko ikertzeko sortutako Aholku Batzordearen kide ohia (2022-2023). Halaber, Basque Visiting Fellow Oxford Unibertsitateko St Antony's College-an (2004-2005) eta UPV/EHUko irakasle titularra (2001-2020) eta irakasle laguna (1993-2001) izandakoa. Honako gai hauetan aditua da: justizia konstituzionala, oinarritzko eskubideak, Europar Batasuneko zuzenbidea, administrazio-zuzenbidea, autonomia eta federalismoa eta hizkuntza-eskubideak. Hamar libururen eta ehun eta berrogei baino gehiago argitalpenen egilea da. Ikerkuntza sari ugari jaso du: besteak beste, CEF (konstituzio eta administrazio gaietan, 2010), Lorenzo Martín-Retortillo (oinarritzko eskubideei buruz, 2014) eta Eduardo García de Enterría (europar ikasketei buruz, 2021).

Elisenda Casanas Adam

Zuzenbide Publiko eta Giza Eskubideen irakaslea da, eta Edinburgoko Zuzenbide Konstituzionaleko Zentroko zuzendari elkartua. Hauexek dira bere ikerketa-interes nagusiak: zuzenbide publikoaren

analisi konparatua, bereziki konstituzionalismo plurinazionala, erreferendumak eta autodeterminazioa, deszentralizazioa eta federalismoa. Maila anitzeko sistemetan epaileen berrikuspena eta giza eskubideen babesa jorratu ditu. Interes berezia du Eskoziako eta Erresuma Batuko zuzenbide publikoan, baita Kataluniako eta Espainiakoan ere.

Mireia Grau Creus

Kataluniako Generalitateko Autogobernu Ikasketen Institutuko (IEA) Ikerketa Arloko burua da. 2005-2016 aldian, Autonomia Ikasketen Institutuko ikerketa-arduraduna izan zen. Politika eta Administrazio Zientzietako irakasle aritu da Murziako Unibertsitatean, eta bisitari-irakasle izan zen Belgikako KU Leuven Unibertsitatean, non "Politika Publiko Konparatua" irakasgaia eman zuen politika europarrei buruzko master batean. Zientzia Politiko eta Sozialetan doktorea da Florentziako European University Institute delakoan, eta politika-ikasketetako diploma du Pierre Mendès Unibertsitateko Grenobleko Institut d'Études Politiques-en.

Roldán Jimeno Aranguren

Nafarroako Unibertsitate Publikoko (NUP) Zuzenbidearen eta Erakundeen Historiako katedraduna da, eta gaur egun, Unibertsitate horretako Idazkari Nagusia. Zuzenbidean lizentziaduna da UNEDen, eta Historian lizentziaduna Nafarroako Unibertsitatean, sari berezia eta Ikasketen Amaierako Hirugarren Sari Nazionala lortu zituela. Historian doktorea da Nafarroako Unibertsitatean, Filosofia eta Hezkuntzaren Zientzietan doktorea EHUn, eta Zuzenbide doktorea Deustuko Unibertsitatean. NUPen irakasten hasi aurretik, Nafarroako Unibertsitateko irakasle izan zen (1996-2001) eta Pau eta Adourreko Herrialdeetako Unibertsitatekoa (2001-2003). Ikerketa-egonaldi ugari egin ditu Ameriketako Estatu Batuetako, Italiako, Frantziako eta Irlandako unibertsitate-zentroetan. Hogeita bat libururen egilea da, eta ehunetik gora artikulu idatzi ditu aldizkari zientifikoetan eta lan kolektiboetan parte hartu du. Halaber, José María Jimeno Jurío. Obrak osoak bildumaren zuzendaria da, eta 50 liburu baino gehiago argitaratu dira dagoeneko. Príncipe de Viana aldizkariaren zuzendaria da, Nafarroako Gobernuak argitaratua. Nafarroako Foru Zuzenbide Zibileko Aholku Kontseiluko kidea da.

Joan Ridao Martín

Politika eta Administrazio Zientzietan doktorea da Bartzelonako Unibertsitatean, eta Zuzenbidean lizentziaduna eta Zuzenbidean masterra egina du Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan. Justizia Konstituzionaleko Hobekuntzan diplomatua, Pisako Unibertsitatean. Zuzenbide Konstituzionaleko irakasle agregatua da Bartzelonako Unibertsitatean, ad honorem irakaslea Rovira i Virgili Unibertsitatean eta Kataluniako Parlamentuko letradua eszedentzian. Kataluniako Estatutua Bermatzeko Kontseiluko kontseilari, Kataluniako Parlamentuko letradu nagusi, Generalitatearen eta Estatuaren arteko Bitariko Batzordeko kide, Estatuaren eta Generalitatearen arteko Transferentzien Batzorde Mistoko kide eta Estatutuaren Garapena Bultzatzeko eta Jarraitzeko Kontseiluko kide izan da. Kataluniako Estatutuaren erreforma idatzi zuen Legebiltzarreko txostengileko kide izan zen.

Rafael Sainz de Rozas Bedialauneta

Deustuko Unibertsitateko abokatu-ekonomialaria. 1995. urteaz geroztik, Zigor Zuzenbideko irakaslea da Euskal Herriko Unibertsitatean, eta ikastaroak eman ditu eta Giza Eskubideei buruzko hainbat argitalpenetan lagundu du, zigor- eta espetxe-sistemari dagokionez. Euskadiko Arartekoan, Justizia, Kultura eta Espetxeko Pertsonen arloetako koordinatzaile gisa jardun du. Nafarroako Gobernuak Justiziako zuzendari nagusia da egun.

Nekane San Miguel

Epaile erretiratua. 1976 urtean, Zuzenbidean Lizentziatura lortu ondoren, abokatu lanetan hasi eta 1991 arte jardun zuen, Gipuzkoa eta Bizkaiko Abokatu Elkargotan kolegiatuta. 1991-ko maiatzean epaile lanetan hasi zen, lehen destinoa (1992 urte osoa) Cangas de Morrazo (Pontevedra) n izan zuelarik. 1993 urtean Tolosako Instrukzio eta Lehen Instanziako Epaile zela, lehen sententziak eman zituen euskaraz. 1994 urtean Jueces para la Democracia Elkartearen izenean Euskadiko Erkide Autonomoko Auzitegi Nagusiko Gobernu Aretoko kide izan zen. 1997 urtean Magistratu kategoria emandakoan Bilboko 7.

Instrukzio epaitegian aritu zen 2000 arte. 2000-2021 artean, Bizkaiko Entzutegi Probintzialeko Zigor Arloko 4. Aretoko Magistratu izan zen. Bizkaiko Abokatuen Elkargoan Praktika Juridiko Eskolak eman zituen, euskaraz, hogeitaz urtez. Bere ibilbide profesionalean, Nekane San Miguelek Justizia Administrazioaren euskalduntzea sustatu du bere lan ibilbide osoan. Epaia euskaraz ematen aitzindari izan da. “Kartzela eta giza eskubideak” (2003) lanaren egilea da.

Iñigo Urrutia Libarona

TMeLab

Iñigo Urrutia Libarona es Doctor en Derecho por la Universidad del País Vasco (2004), con una tesis galardonada con el Premio Extraordinario de Doctorado. Se licenció en Derecho en la Universidad de Deusto (1989) y obtuvo un Máster en Derecho Público en 1994. Es profesor Pleno de Derecho Administrativo en la Universidad del País Vasco y desde 2017 ejerce como Defensor Universitario (Aldezle) de la UPV/EHU. Su labor académica y profesional se ha centrado en los derechos fundamentales, el Derecho Administrativo, el régimen jurídico de las lenguas, la legalidad de la actuación administrativa y el control de la discrecionalidad. Autor de más de cien trabajos de investigación, ha abordado temas como la biotecnología, el derecho ambiental y el mercado de servicios en la UE. Ha participado como ponente en once congresos internacionales y ha sido invitado por prestigiosas universidades e institutos de investigación en Europa y América del Norte. En 2018, fue designado por el Parlamento Vasco como uno de los cinco expertos encargados de redactar el anteproyecto del nuevo Estatuto político de Euskadi.

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa